

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

Лісове господарство

Третього освітньо-наукового рівня вищої освіти

за спеціальністю 205 «Лісове господарство»

галузь знань 20 «Аграрні науки»

Кваліфікація: доктор філософії

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради
/ О. О. Непочатенко/
(протокол № 6 від «10» 06 2020 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.08.2020 р.
Ректор
/ О.О. Непочатенко/
(наказ № 01-05/85 від «10» 06 2020 р.)

ПЕРЕДМОВА (ПРЕАМБУЛА)

Доктор філософії - це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Освітньо-наукова програма 205 «Лісове господарство» визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус програми, обсяг кредитів ECTS, необхідний для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості вищої освіти. Освітньо-наукова програма передбачає надання здобувачам освітньо-наукового рівня у аспірантурі необхідних навичок для здобуття аспірантом теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

ОНП використовується під час:

- акредитації освітньої програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю та спеціалізацією;
- розробки навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розробки засобів діагностики якості вищої освіти;
- визначенні змісту навчання як бази для опановування новими спеціальностями, кваліфікаціями;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації; а також професійної орієнтації аспірантів.

Освітньо-наукова програма спеціальності 205 «Лісове господарство» розроблена робочою групою у складі:

№п/п	ПІБ	Посада	Науковий ступінь, вчене звання	Підпис
1	Шлапак Володимир Петрович (гарант програми)	завідувач кафедри лісового господарства Уманського національного університету садівництва	доктор сільськогосподарських наук, професор	
2	Іщук Галина Петрівна	доцент кафедри лісового господарства Уманського національного університету садівництва	кандидат сільськогосподарських наук	
3	Остапчук Олександр Степанович	доцент кафедри лісового господарства Уманського національного університету садівництва	кандидат сільськогосподарських наук	
4	Адаменко Світлана Анатоліївна	викладач кафедри лісового господарства Уманського національного університету садівництва	кандидат біологічних наук	
Залучені стейкхолдери				
№ п/п	ПІБ	До якої групи стейкхолдерів належить (здобувач вищої освіти, випускник, роботодавець тощо)	Науковий ступінь, вчене звання (за наявності)	Підпис
1	Гусак Анатолій Юрійович	головний лісничий ДП «Уманське лісове господарство»	кандидат сільськогосподарських наук	
2	Швець Яна Андріївна	здобувач вищої освіти ОНР доктора філософії за спеціальністю 205-Лісове господарство		

Програма погоджена: на засіданні кафедри лісового господарства (протокол № 8 від 13.02 2020 р.); Вченою радою факультету лісового і садово-паркового господарства (протокол № 5 від 27.02 2020 р.), схвалена Науково-методичною радою (протокол № 6 від 24.04 2020 р.).

1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності 205 "Лісове господарство"

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський національний університет садівництва Факультет лісового і садово-паркового господарства Кафедра лісового господарства
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії Кваліфікація: доктор філософії зі спеціальності 205 – Лісове господарство (Philosophy Doctor degree)
Офіційна назва освітньої програми	205 «Лісове господарство» 205 «Forestry»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 50 кредитів ECTS, термін освітньої складової – 2 роки, наукової складової – 4 роки
Наявність акредитації	Акредитовано 18.05.2016 р. за рівнем доктор філософії. Протокол №523 (Наказ МОН України від 18.05.2016 №523)
Цикл / рівень	FQ-EHEA – третій цикл, НРК України –8 рівень
Передумови	на основі ступеня магістра
Мови викладання	українська
Термін дії освітньо-наукової програми	до планового оновлення (позапланового)
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-po-programam/fakultet-lisovogo-i-sadovo-parkovogo-gospodarstva/op-lisove-gospodarstvo-doktor-filosofii.html
2 – Мета та цілі освітньої програми	
<p>Метою освітньо-наукової програми є забезпечення оволодіння аспірантами (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти, відповідно до восьмого кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій.</p> <p>Цілі освітньої програми передбачають забезпечення теоретичних знань і практичних умінь та навичок самостійного проведення наукової дослідницької діяльності в галузі лісового господарства, шляхом здійснення наукових досліджень і отримання нових, практично спрямованих результатів, а також підготовки та захисту дисертації.</p>	
3 - Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність,	20 «Аграрні науки та продовольство», 205 «Лісове господарство»

спеціалізація)	
Орієнтація освітньої програми	Освітня програма орієнтується на актуальні аспекти спеціальності, в рамках якої можлива подальша наукова та викладацька кар'єра.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Набуття необхідних дослідницьких навиків для наукової кар'єри, викладання спеціальних дисциплін в галузі лісового господарства, досліджень та оцінки природних ресурсів, сталого (невиснажливого) ведення лісового господарства в Україні.
Особливості програми	Зміст наукової складової ОНП визначається індивідуальним навчальним планом аспіранта
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Дослідницька та викладацька діяльність у сфері лісового господарства, екології та охорони природи. Виробнича, адміністративна та управлінська діяльність у сфері лісогосподарського виробництва
Подальше навчання	Підвищення кваліфікації в науково-дослідних інститутах НАН України, провідних університетах та науково-дослідних центрах у галузі природокористування. Освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі і за кордоном), що містять додаткові освітні компоненти
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	– лекції, практичні заняття, польові та камеральні дослідження; – опрацювання публікацій провідних видань лісівничого та природничого профілю; – консультації із науковцями та викладачами; – написання рефератів, статей; – участь у семінарах та конференціях; – підготовка дисертаційної роботи
Оцінювання	Освітня складова програми: – поточний контроль знань аспірантів в усній формі; – підсумковий контроль знань у вигляді екзамену або заліку у межах дисциплін професійної підготовки. Наукова складова програми:

	<p>– підготовка та публікація наукових статей, тез доповідей, науково-методичних рекомендацій; – участь у виконанні бюджетних, госпдоговірних та ініціативних науково-дослідних робіт (тем); – участь з доповідями на конференціях, семінарах, форумах. Звіти аспірантів (здобувачів) щорічно затверджуються на засіданні кафедри та Вченої ради.</p>
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні наукові задачі та проблеми, включно з прийняттям рішень щодо відбору даних та вибору методів досліджень для вивчення лісових біогеоценозів (відповідно до спеціалізації) у різних просторово-часових масштабах із використанням комплексу міждисциплінарних даних, в умовах глобальних змін навколишнього середовища</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Креативність, здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 2. Здатність до критичного аналізу та оцінювання сучасних наукових досягнень при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях. 3. Здатність приймати обґрунтовані рішення, планувати і здійснювати комплексні дослідження на сучасному рівні з використанням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій на основі цілісного системного наукового світогляду з використанням знань в області історії і філософії науки. 4. Здатність виявляти, отримувати й аналізувати інформацію з різних джерел, організовувати та керувати інформацією. 5. Здатність розробляти та управляти науковими проектами, ініціювати організації досліджень в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності з урахуванням фінансування науково-дослідницьких робіт. 6. Здатність до участі у роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів з вирішення наукових і науково-освітніх завдань. 7. Здатність презентувати результати своїх

	<p>досліджень.</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Дотримання норм наукової етики, авторського і суміжних прав інтелектуальної власності; державної та міжнародної систем правової охорони інтелектуальної власності. 9. Здатність здійснювати науково-дослідну та науково-виробничу діяльність зберігаючи природне та культурне надбання. 10. Комплексність у педагогічній діяльності щодо організації та здійснення освітнього процесу, навчання, виховання, розвитку і професійної підготовки студентів до певного виду професійно-орієнтованої діяльності
<p>Фахові компетентності (ФК)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність формулювати наукову проблему, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішити для досягнення мети, оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. 2. Вміння формалізувати фахові прикладні задачі в галузі лісового господарства, алгоритмізувати їх. 3. Здатність до встановлення природних передумов застосування конкретних модифікацій і методів досліджень лісових біогеоценозів, вибору раціональної методики польових і лабораторних робіт. 4. Вміння розробляти структурно-логічну схему підготовки фахівців, зі спеціальності 205 «Лісове господарство» за обраною спеціалізацією та підготовки навчальних програм. 5. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати проведених експериментів і досліджень; робити висновки на основі одержаних досліджень, застосовувати їх у науковій та практичній сфері, володіти методами і технологіями обробки лісгосподарської інформації, ГІС-технологіями і моделювання, створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси.

	<p>6. Здатність до побудови чисельних алгоритмів обробки та інтерпретації даних лісових екосистем на основі аналітичних або стохастичних залежностей, залучення методів математичного моделювання для вирішення прикладних задач з вивчення лісових біогеоценозів.</p> <p>7. Вміння обробляти отримані експериментальні дані, встановлювати аналітичні і статистичні залежності між ними і шуканими параметрами на основі застосування стандартних та авторських математичних пакетів обробки інформації.</p> <p>8. Здатність до здійснення моніторингових досліджень на основі використання матеріалів дистанційних зондувань Землі і геоінформаційних систем і технологій, застосовувати результати досліджень для інформування населення щодо стану лісових екосистем.</p> <p>9. Вміння розробляти систему експериментальних досліджень для практичного підтвердження теоретичних допущень та реалізувати її у практиці лісгосподарського виробництва.</p> <p>10. Здатність створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях.</p> <p>11. Вміння користуватись нормативно-правовою базою та організовувати роботи відповідно до галузевих вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці.</p> <p>12. Знання і дотримання норм наукової етики і академічної чесності.</p>
--	--

7 - Програмні результати навчання (ПРН)

Здобувач ступеня доктора філософії повинен:

1. Володіти сучасними передовими концептуальними та методологічними знаннями при виконанні науково-дослідницької та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей знань.
2. Мати ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії, знання праць провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, фундаментальні праці у галузі дослідження, формулювати мету власного наукового дослідження як складову загально-цивілізаційного процесу.
3. Володіти принципами фінансового забезпечення науково-дослідної

- роботи, структури кошторисів на її виконання, підготовки запиту на отримання фінансування, складання звітної документації.
4. Знати процедуру встановлення інформаційної цінності та якості літературних і фондівих джерел.
 5. Знати принципи організації, форми здійснення освітньо-наукового процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних методик викладання.
 6. Уміти проводити критичний аналіз, оцінку і синтез нових наукових положень та ідей.
 7. Ініціювати, організовувати та проводити комплексні дослідження у науково-дослідницькій та інноваційній діяльності.
 8. Формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, які мають розширювати і поглиблювати стан наукових досліджень у сфері лісового господарства.
 9. Аналізувати наукові праці, виявляючи дискусійні та малодосліджені питання, здійснювати моніторинг наукових джерел інформації стосовно проблеми, яка досліджується встановлювати їх інформаційну цінність шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами.
 10. Проводити професійну інтерпретацію отриманих матеріалів на основі сучасного програмного забезпечення з використанням існуючих теоретичних моделей, створювати власні об'єкт-теорії.
 11. Вільно спілкуватися в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю у відповідній галузі наукової та/або професійної діяльності.
 12. Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз.
 13. Професійно презентувати результати своїх досліджень на вітчизняних та міжнародних наукових конференціях, семінарах, використовувати іноземну мову у науковій, освітній та інноваційній діяльності.
 14. Мати досвід роботи в команді, навички міжособистісної взаємодії.
 15. Використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел.
 16. Здійснювати організацію досліджень відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці.
 17. Мати здатність діяти соціально свідомо і відповідально на основі етичних мотивів, приймати обґрунтовані рішення, саморозвиватися і самовдосконалюватися, нести відповідальність за новизну наукових досліджень та прийняття експертних рішень, мотивувати співробітників та рухатися до спільної мети.
 18. Адаптуватись до нових умов, самостійно приймати рішення та ініціювати

<p>оригінальні дослідницько-інноваційні розробки та проекти;</p> <p>19. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових знань в обраній області наукових досліджень;</p> <p>20. Відповідально ставитися до виконуваної роботи та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.</p>

Програмні результати наукової роботи

Кінцевим результатом навчання аспіранта (здобувача) є рукопис дисертації, оформлений належним чином, її публічний захист та присудження йому наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 205 «Лісове господарство».

8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	100 % професорсько-викладацького складу, задіяного до викладання професійно-орієнтованих (спеціальних) дисциплін, мають наукові ступені за спеціальністю.
Матеріально-технічне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - Навчальні корпуси - Гуртожитки - Тематичні кабінети - Спеціальні лабораторії - Комп'ютерні класи - Пункт харчування - Точки бездротового доступу до мережі Інтернет - Мультимедійне обладнання - Спортивний зал та майданчик
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - Офіційний веб-сайт Уманського НУС http://www.udau.edu.ua; - Репозитарій Уманського НУС http://www.lib.udau.edu.ua; - Корпоративна пошта; - Точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - Необмежений доступ до мережі Інтернет; - Наукова бібліотека, читальні зали.

9. Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	На основі двохсторонніх договорів між Уманським НУС та закладами вищої освіти України
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двохсторонніх договорів між Уманським НУС та закладами вищої освіти України

**Навчання іноземних здобувачів
вищої освіти**

Навчання іноземних здобувачів
вищої освіти проводиться на
загальних умовах з додатковою
мовною підготовкою.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

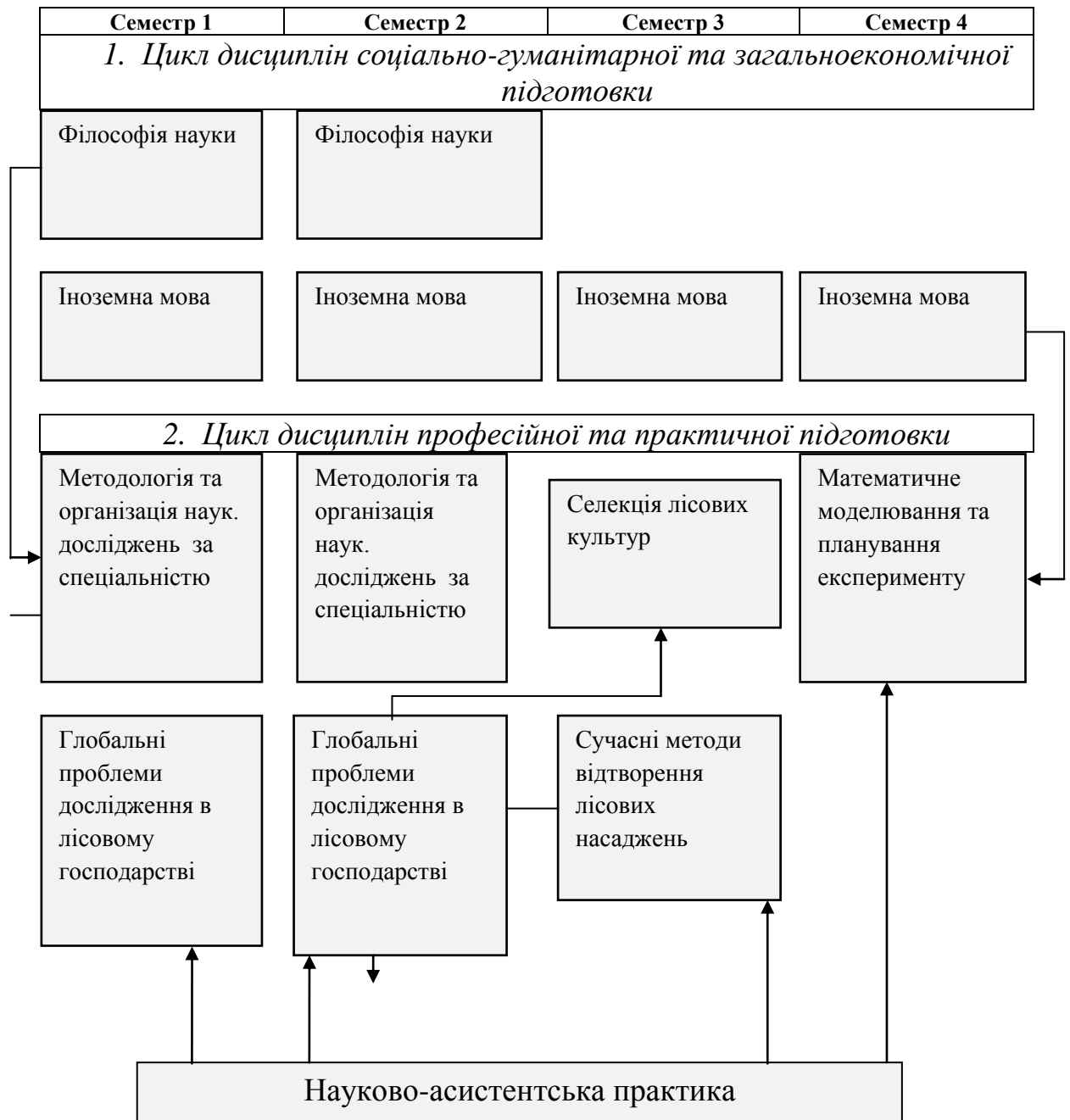
Шифр	Компоненти освітньо-наукової програми	Кількість кредитів ECTS	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОНП			
<i>1.1. Соціально-гуманітарна та загальноекономічна підготовка</i>			
СГЗП 1.	Філософія науки	4	екзамен
СГЗП 2.	Іноземна мова	6	екзамен
Усього		10	
<i>1.2. Професійна та практична підготовка</i>			
ППП 1.	Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю	3	екзамен
ППП 2.	Селекція лісових культур	3	залік
ППП 3.	Математичне моделювання та планування експерименту	3	екзамен
ППП 4.	Глобальні проблеми дослідження в лісовому господарстві	3	екзамен
ППП 5.	Сучасні методи відтворення лісових насаджень	3	залік
Усього		15	
НАП 1	Науково-асистентська практика	10	залік
РАЗОМ ЗА ОБОВ'ЯЗКОВИМИ КОМПОНЕНТАМИ		35	
Вибіркові компоненти ОП¹²			
<i>1.1. Професійно-орієнтовані дисципліни</i>			
ВБ 1.1 01	Дисципліна 1 ^{1:2}	3	екзамен
ВБ 1.1 02	Дисципліна 2 ^{1:2}	3	залік
Усього		6	
<i>1.2. Дисципліни вільного вибору аспіранта</i>			
ВБ 1.2 01	Дисципліна 1 ^{1:2}	3	залік
ВБ 1.2 02	Дисципліна 2 ^{1:2}	3	залік
ВБ 1.2 03	Дисципліна 3 ^{1:2}	3	залік

¹ Здобувачі наукового ступеня мають право вибирати дисципліни з каталогу елективних (вибіркових) дисциплін (<https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/fakultet-lisovogo-i-sadovo-parkovogo-gospodarstva/kafedra-lisovogo-gospodarstva.html>), згідно Положення про вибіркові дисципліни (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-pro-vibirkovi-disciplini-v-Umanskomu-NUS.pdf>).

² Тематика вибіркових дисциплін передбачає дотичність до тем здобувачів наукового ступеня (<https://forestry.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/temi-naukovih-doslidzen-aspirantiv.html>).

Усього	9
РАЗОМ ЗА ВИБІРКОВИМИ КОМПОНЕНТАМИ	15
ВСЬОГО	50

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Державна атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється шляхом складання кваліфікаційних екзаменів з дисциплін загальної та професійної підготовки.

Атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою вищого навчального закладу, акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради. Дисертації осіб, які здобувають ступінь доктора філософії (або наукові доповіді у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей, опублікованих у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях) , а також відгуки опонентів оприлюднюються на офіційних веб-сайтах відповідних вищих навчальних закладів (наукових установ) відповідно до законодавства.

До захисту допускаються дисертації, виконані здобувачем наукового ступеня самостійно. Виявлення в поданій до захисту дисертації академічного плагіату є підставою для відмови у присудженні відповідного наукового ступеня.

Державній атестації передуює щорічна (проміжна) атестація аспіранта за результатами виконання індивідуального плану. Щорічна атестація проходить у вигляді звітування аспіранта на засіданнях кафедри, до якої прикріплений аспірант та затверджується Вченою радою. Документами, що підтверджують проміжну атестацію аспіранта, є річний звіт, друкований варіант розділів дисертації, копії публікацій, відомості про складання іспитів та заліків, витяг із протоколу засідання кафедри, рішення Вченої ради.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 9	ФК 10	ФК 11	ФК 12	
СГЗП 1.	+	+	+																				+
СГЗП 2.						+														+			+
ППП 1.				+				+			+		+	+	+							+	+
ППП 2.																				+			+
ППП 3.			+													+	+	+					+
ППП 4.					+	+						+						+					+
ППП 5.							+		+										+				+
НАП 1							+		+	+									+				

5. Матриця забезпеченості програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-наукової програми

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20			
СГЗП 1.		+						+												+	+		
СГЗП 2.		+									+	+	+								+	+	
ППП 1.	+		+	+		+			+													+	+
ППП 2.																							+
ППП 3.										+					+								+
ППП 4.	+						+	+									+						+
ППП 5.												+											+
НАП 1					+									+		+		+					

